

109

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

ÁCSKA

VI. ÉV
11

plomudvar 2. szám
király-u. 30. szám
cska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 MÁJUS HÓ 10
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

A haldokló párt

Az erdélyi magyar kisebbség sajtója Angheliescu román közoktatásügyi miniszter most tárgyalás alatt levő reakciós és jogfosztó közoktatásügyi törvényjavaslatával kapcsolatosan példátlan hevességgű kampányt kezdeményezett a miniszter ellen. Erdély egész magyar sajtója minden felfogásbeli és világszemléleti különbségre való tekintet nélkül teljesen egységes ebben a küzdelemben, s ennek a sajtóviharnak hullámai átsaptak már a bukaresti sajtóra is, amelynek egy igen jelentékeny része a kisebbségek álláspontjának helyességét ismeri el. A ruszin-székói magyar párt állandó aktivitása szünet nélkül követeli a kisebbségi sérelmek orvoslását, s a kiáltványok és memorandumok egész tömegével, el nem lankadó szívésséggel igyekezik ezeket a követeléseket alátámasztani. Erdélyben még az is megtörtént, hogy „a csiki magánjavak elkobzásakor” a csikmegyei magyarság egyenesen a Népszövetséghez fordult panasszal. Hogy ezt a lépést minden átmenet nélkül több letartóztatás követte, az érthető és természetes Erdélyben, ahol a liberális Bratianu-kormány jóvoltából a kisebbségek személyi és vagyonbiztonsága nem a legideálisabb. Mindebből csupán az a megállapítás kívánkozik a tollunk hegyére, hogy mindenütt permanens, lelkes és bizakodó munka, sokszor elszánt harc folyik a kisebbségi sors megjavításáért. *Mindenütt, csak mindánunk nem.* A legutóbbi választások óta a magyarság egyetlen politikai szervezete nem adott életjelt magáról, s a magyar sajtó és közvélemény többszöri sürgetése dacára nemcsak hogy a kisebbségi politika további irányítására nem vállalkozik, de azt sem hajlandó elárulni, hogy *miért tartja szükségesnek a hallgatag passzivitást.* E hasábkokon már többször volt alkalmunk megállapítani, hogy *a kisebbségi küzdelemben benne van a harc kényszerítése és olyan helyzet nem állhat elő, amely indokoltá tehetné a passzivitást.*

Mindezt már nem először írjuk le és eddig semmi jele annak, hogy ezt a tényt, akár hivatalosan, akár nem hivatalosan hajlandó volna tudomásul venni a magyarság politikai párt szervezete. A választások óta a párt általában nem ad életjelt magáról és a legcsekélyebb mértékben sem reagál sem a támadásokra, sem azokra a jóindulatu figyelmeztetésekre, amelyek aktivitást sürgetnek. Az okokat hiába keressük, a kérdéseinkre nem ad választ senki és a magyar közvélemény kételyeinek eloszlatására nem akad vállalkozó. Egyelőre csak annyi bizonyos, hogy kisebbségi sorsunkban semmiféle változás nem állott be a küzdelem feladása óta. Mert ha akár milyen szomorú és kiábrándító is a megállapítás, a tények előtt nincs értelme homokba furni a fejünket: *Itt feladtak egy olyan küzdelmet, amely indokolt volt, szükségszerű volt s csak tiszta célokat akart elérni. Miért adták fel, nem tudjuk. A magyar párt semmiféle sürgetésre nem ad választ s mi nem tudunk kielégítő választ adni, azoknak, akik érthető érdeklődéssel a mi redakciónk ajtaján kopognak. A párt központja levélbeli érdeklődéseket is válasz nélkül hagy s mi hiába kísérletezünk azzal, hogy a nyilvánosság erejének latbavetésével bírjuk szólásra a lezárt ajkakat. Válasz nincs, csak érdeklődés és egy olyan érdeklődés, amelyből a küzdelem sikeréért aggódók, a haldoklás ütemét érzik ki. A magyar sajtót ezért a bukásért alig terhelő felelősség. A magyar tömegek*

közönye mulóban volt akkor, amikor „lefújták” a cselekvésre való készséget. Vajjon kit terhel hát a felelősség? Nem akarunk most még erre rámu-

tatni, mert szilárdan hisszük, hogy a magyar népnek alkalma nyílik majd arra, hogy megállapítsa kik azok, akik a mai állapotokért felelősek.

A kisantant egységes

A kisantant külügyminisztereinek konferenciája

Bukarest. A kisantant külügyminiszterei tegnap tartották meg az első ülést Bratianu Jonel miniszterelnök elnöksége alatt. Az ülésről este 6 órakor kommunikét adtak ki, amelyben hangsúlyozzák, hogy a kisantant teljesen egységes minden kérdésben.

A tanácskozó külügyminiszterek megállapították, hogy az európai status quo

kérdésében Lengyelország és a kisantant álláspontja teljesen egységes és sohasem fogják megengedni a mai állapotok megmásítását.

A bulgár kérdésben is egy véleményen van Románia, Csehszlovákia és az SHS királyság.

Tegnap este a konferencia résztvevői az udvarban voltak hivatalosak.

A zagrebi tárgyalások

Idegesek a független demokraták — A radikálisok egy része is elégedetlen Janjics tárgyalásai miatt

Zagreb. Az ankét bizottság tegnap délelőtt és délután is tartott ülést, melyeken Rádics Pavle fontos kijelentéseket tett.

A hat órakor megszakított ülés után Markovics Laza kifejezte azon reményét, hogy az ankét bizottság munkája pozitív eredménnyel fog befejeződni. Az ankét bizottság rövid idő alatt fontos kérdéseket fog tisztázni.

Arra a kérdésre, hogy mi lesz a horvát parasztpárti mandátumok igazolásával, azt felelte Markovics Laza, hogy ez a parlament dolga.

Beogradban a független demokraták körében nagy idegességet váltottak ki azok a hírek, amelyek Janjics Voja

és Markovics Laza zagrebi tárgyalásairól szólnak. A független demokraták rámutatnak arra a veszélyre, amely abban rejlik, hogy rádicsékkal megegyeznek a radikálisok, mielőtt azok még komoly garanciákat nyújtottak volna arra, hogy nem folytatják tovább eddigi politikájukat.

A radikálisok egy része is elégedetlen Janjics és Markovics tárgyalásaival és nagyon elítéli ezt. Különösen azt ítélik el, hogy Markovics Laza támogatja Janjics Voja zagrebi kalandjait.

Pribicevics a zagrebi tárgyalások miatt tegnapelőtt és tegnap kihallgatáson is megjelent a királynál.

Hindenburg hétfőn érkezik Berlinbe

Hindenburgot pénteken este bucsztatták Hannoverben. A különböző hazafias szövetségek fátylasmenetet tartottak tiszteletére. Hindenburg villája erkélyén állott fekete ruhában és cilinderben, mellette csupán családtagjai voltak. A hazafias szövetségek felvonulása mintegy két órát vett igénybe. Résztvettek e felvonulásban a különböző közép és főiskolák hallgatói is. A kommunisták ellentüntetést rendeztek, de összefűzésre nem került seholsor. Polgári demokrata körökben nagy visszatetszést keltett a fekete-vörösarany birodalmi lobogó köztársasági szövetség elnökségének az a határozata, hogy Hindenburg bevonulásának megünneplésén a republikánus szervezetek ne vegyenek részt.

A kommunisták Hindenburg bevonulásának napján nagy tömegűtűt-

seket akarnak rendezni a bevonuló elnök ellen. A Rote Fahne felhívása szerint három nagygyűlést akarnak tartani. A kommunista párt vezetősége felszólítja a munkásságot, hogy a gyárak munkabeszűntetése után csapatokban, vörös zászlóval vonuljanak a gyűlések színhelyére.

A Hindenburg fogadtatására rendezendő ünnepségre eddig ötven egyesület 150.000 résztvevőt jelentett be. A rendőrség még nagyobb számú résztvevőre számít, kik a kordon mögött az új elnököt üdvözölni fogják. Hétfőn egész nap riadókézenlétben lesz a rendőrség.

A kommunistákon kívül azok a szervezetek, melyek az ünneplésben nem vesznek részt, így a szocialisták is, semlegesen fognak viselkedni.

A francia kormány színvallásra akarja kényszeríteni az új német kormányzatot

Briand az angol és francia külpolitika szorosabbra fűzésén mesterkedik A keleti határoknak és Elzász-Lotharingiának kérdése az előtérben

Páris. Briand külügyminiszter, hogy az új német kormányzati irányt nyílt színvallásra kényszerítse, fel akarja használni a német biztonsági javaslatra adandó válaszigjegyzéket, melyet Franciaország a közbejött politikai változások miatt még nem nyújtott át.

A Quai d'Orsay-i külügyminisztériumból informált párisi lapok közlése szerint ez a jegyzék nagyban különbözni fog a Herriot által régebben megfogalmazott jegyzéktől.

Briand kimerítő kérdéseket akar intézni a német külpolitika vezetőihez, különösen Németországnak keleti határaitra vonatkozó álláspontját illetőleg és határozottan le akarja szögeztetni az Elzász-Lotharingiáról való lemondás tényét.

Stresemann a keleti határookra vonatkozólag készen áll a válasszal, hogy a német birodalom ezen a ponton is hajlandó döntőbírói szerződéseket kötni Németország bármelyik szomszédjával.

Elzász-Lotharingiára vonatkozólag pedig meg fogja ismételni az eredeti biztonsági javaslatnak Anglia által is jóváhagyott formuláját, amely szerint a biztonsági javaslatnak aláíró hatalmak kölcsönösen garantálják a Rajnavidék mai határait. Briand azonban nem tartja kizártnak, hogy ennek ismételt és erőteljes megállapítása a Luther-Stresemann kormányt nehéz helyzetbe hozza a nacionalista jobboldallal szemben, amelynek olyan nagy szerepe volt Hindenburg megválasztásában.

A Stresemann politikájának dezavválása esetén pedig számít azzal, hogy a huzódó angol külpolitikát is szorososan a Quai d'Orsay-i minisztérium politikája mellé sorakoztathatja. Stresemann német külügyminiszter mindenestre sokkal veszedelmesebb és ravaszabb partnerrel áll szemben Briand személyében, mint eddig, amikor az egyenes és lojális Horriot vezette a francia külpolitikát.

A franciák harcai Marokkóban

Páris. A francia Marokkóból érkező hírek a legnagyobb határozottsággal arra mutatnak, hogy a francia ellentámadás teljes mértékben sikerült. Jóllehet még egyes előretolt francia pozíciókat a felkelők körülzárva tartanak, Abd el Krim csapatai nagyjában vissza vannak vetve régi állásaikba. Az egész marokkói operációból kitűnik, hogy a felkelők a francia zóna ellen a támadást jól megfontolták és kitűnően előkészítették. Abd el Krim a legmodernebb fegyverek felett rendelkezik. El van látva géppuskákkal, mintegy ötven modern ágyúval van, néhány tankja és hat harci repülőgépe.

Abd el Krim csapatai a spanyolokkal való hosszú harcok következtében rendkívül edzettek és a támadás egész meglepően történt.

A támadás célja az volt, hogy Abd el Krim csapatai megszállják a Fez Taca-i vasutvonalat. Algiréből a francia zónába nagy erőstíéseket küldtek. Az útközetekben élénk részt vesznek a repülőgépek. A franciák azt hiszik, hogy a felkelést a legrövidebb időn belül visszavethetik. Az eddigi harcokban a francia csapatok nem kényszerültek arra, hogy elhagyják a francia földet és spanyol területre lépjenek át.

Ausztria sorsa

nyugtalanítja a hatalmakat

Ausztria sorsa a külföldet erősen foglalkoztatja. Mint Londonból jelentik, a Daily Herald diplomáciai munkatársa ma azt írja, hogy a szanálási kísérlet meghiusulta után Bécs egy kis hegyi köztársaság fővárosa, amelyet mindenütt vámsorompók vesznek körül. Bécs ilyen körülmények között nem tud fennmaradni. Vagy ki fog vándorolni önként lakosságának nagy része és Bécs jelentéktelen várossá süllyed, vagy pedig Ausztriának ismét nagyobb gazdasági egység tagjává kell lennie.

Foglalkozik a lap azokkal a lehetőségekkel, hogy Ausztria milyen módon volna megmenthető. A dunai konföderáció megvalósítását nem tartja lehetségesnek s Ausztria felosztása sem képzelhető el.

Tőzsde

Május 9	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.35	—	—
Zürich	—	—	1197.—
Newyork	516.80	—	61.85
London	25.075	—	303.50
Páris	26.90	—	323.50
Milano	21.22	—	254.25
Prága	15.30	—	183.625
Berlin	123.10	—	—
Budapest	0.00725	—	—
Brüsszel	26.07	—	—
Bécs	0.00727	—	0.0873
Bukarest	2.50	—	—
Amsterdam	207.80	—	—
Szófia	3.775	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szalónki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Demarkációs vonal

Szerém és Torontál megyék közt

Torontál-Temes megye és Szerém megye közt hosszú idő óta folyik már a harc 26.000 hold rétért, amely a Duna mellett fekszik. Miután a két megye nem tudott megegyezni, a tulajdonjog tekintetében, a belügyminiszter annak eldőltségéig demarkációs vonal meghúzását rendelte el, aminek elvégzésére egy vegyes bizottság szállott ki a színhelyre. A bizottság, amelyben Torontál és Szerém megye vezetői, az ügy referensei és az érdekelt községek megbízottjai vettek részt, nem tudott eredményesen működést kifejteni, mert mindkét részen megmaradtak a vitás rét jogos használatának hangoztatása mellett.

Torontál-Temes megye vezetősége ma készítette és küldötte el részletes jelentését a tárgyalások lefolyásáról. A bizottság a beszámoló szerint megállapította, hogy a Duna megváltoztatta folyását és új medre idők folyamán beljebb került Szerém területére. Ilyenformán bizonyos területen fennáll a szerémségek legeltetési joga. A Duna folyásának irányváltozása következtében Pacserifig terjed az a rész, amelyre a szerémségek ideiglenes használatra igényt tarthatnak. A többi terület felett azonban sem tulajdon, sem használati joguk nincsen.

Mindkét részről — mondja a jelentés — lemondottak a demarkációs vonal meghúzásáról, mert az a jogok feladását jelentené. Ha a belügyminiszterium ezt mégis szükségesnek találná, rendelje el autoritativé.

Rajity Szvetiszlav alispán a bánási községek nevében hozzáfűzte a felterjesztéshez, hogy mellőzzék a demarkációs vonal meghúzását addig, amíg a községeknek a tulajdonjog iránti pöre a kincstárral szemben el nem dől.

Hogy terjesztik Novisadon a maláriát

Mocsarak a Darányi telepen

A városi tanács figyelmébe!

A Darányi telep lakói állandóan panaszkodnak, hogy a város mostohán bántik velük. Ez a panasz mindenképpen indokolt is. A telep nagyrésze még mindig villanyvilágítás nélkül van és esténként egyiptomi sötétség borul erre a városrésze. A sötétség csak a köz- és vagyonszükségletet veszélyezteti. Egy másik körülmény azonban a Darányi telepi lakók egészségét veszélyezteti. A Darányi telepen sehol sincs vízlevezető árok és így a mélyebben fekvő helyeken valóságos mocsarak keletkeznek. A múlt heti nagy esőzés alkalmával a Darányi telep második utcájában 60—70 méter hosszú tó keletkezett, amely a mostani meleg napok alkalmával kiszárad ugyan, de közben

olyan rettenetes szagot terjeszt, amely megmérgezi a környék levegőjét. A II. utcai lakosai már több ízben jártak a városnál és kérték, hogy ássonon vízlevezető árkot, az árok azonban csak nem készül el.

Az egészségtelen levegő nemcsak a telepi lakókat fenyegeti, hanem a mocsár közelében levő két szanatórium beteget is. A városi tanácsnak tehát sürgősen gondoskodni kellene a vízlevezető árok elkészítéséről.

A hannoveri villa a világpolitika középpontjában

Katonatisztek, politikusok, újságírók és filmoperatőrök ezrei lepték el Hindenburg lakóházát — Egyszerű polgárok tájékoztatják a német népkivánságairól

Berlin. A választás lezajlása után Hindenburg köztársasági elnök visszavonult Hannover mellett lévő villájába, amelyet már csak akkor hagy el, amikor május 11-én ünnepélyesen bevonul berlini elnöki palotájába. Hindenburg villája az utóbbi napokban rendkívül megélénkült és az egész német politika középpontja lett. A politikusok, katonatisztek, hírlapírók és filmoperatőrök egész serege lepték el a kis községet, hogy az új elnökkel kontaktust tartson fenn és minden lépéséről beszámoljon a nagy nyilvánosságnak.

De kívülük rengeteg egyszerű polgár és polgárnő keresi fel a tábornagyot, hogy hivatalbalépése előtt tájékoztassa a német népkivánságairól. Megható ezeknek az embereknek a viselkedése. Öreg asszonyokat látni, akik nemzeti aggodalmaikat akarják közölni a tábornaggal. Hindenburg titkárai állandóan permanenciában vannak.

A tábornagy mindenkit meghallgat és mindenről jegyzeteket készít magának. Ezek az előkészületek annyira elfoglalják idejét, hogy már szokásos reggeli sétájáról is elmarad, ami nagy csalódást okoz a község lakosainak.

akik máskor ezrével sereglettek a sé-tány körül, hogy az ősz generálist láthassák.

A hannoveri táviróhíva al munkája az utóbbi napokban megtízszereződött. Táviratok és levelek egész özöne indul naponta a világ minden tája felé. Ezenkívül több mint ötezer üdvözlő-sürgöny érkezett a postahivatalhoz Hindenburg részére, akit régi katonai bajtársai kerestek fel szívélyes gratulációkkal. Hannover városa egyébként nagyarányú ünnepségre készül, amelyen a távozó Hindenburgot el fogják búcsuztatni. Ezt az ünnepet május hó 8-án tartják meg. A program szerint hatalmas fakélyásmenet vonul fel Hindenburg villája elé és a szónokok egész tömege mond majd búcsuztatót. Érdekes, hogy erre az ünnepségre a tábornagy politikai ellenfelei is bejelentették részvételüket. Hasonlóképpen nagyszabásúnak ígérkezik Hindenburg Berlinbe való bevonulása is, ahol a pályaudvartól az elnöki palotáig terjedő hétkilóméteres utvonalon dísz egyenruhába öltözött katonák sorfala között vonul majd be Hindenburg a Köztársasági palotájába.

Lecsuktak két brutális rendőrt

Egy főtéri vitatkozás epilógusa — Három-háromnapos magánzárka és szigorított bört

Két novisadi tisztviselő, Rapais Bogoljub és Varicsák Bozso szombaton, a déli órákban egy magánügyből kifolyólag összeszólkalkoztak. A vitát tetlegesség, majd rendőri beavatkozás követte, amelynek folyamán a két hevesvérű fiatalembert előállították a rendőrségre. Igazolatlanság után az ügyeletes szolgálatot teljesítő két rendőr vette „munkába” a vitatkozó feleket, akik csakhamar dagadt arccal távoztak a rendőri, tulerő szomorú színhelyéről, előzőleg azonban a brutális esetről jelentést tettek Mihaldzics Sztanoje főkapitány előtt, aki azonnal elrendelte a legszigorúbb vizsgálatot.

Szombaton délután öt órakor a főkapitány kijelentette, hogy a két magáról megfélemedezett rendőrt szigorú fejelemi büntetéssel sújtotta, amennyiben mindkettőjüket szigorú börtöllel súlyosított háromnapos magánzárkára ítélte. Mihaldzics főkapitány még kijelen-

tette a sajtó képviselői előtt hogy az éjjeli rendőrszolgálat ellenőrzésére ismét rendszeresíteni fogja az ellenőrző járőröket, akik szigorúan felül fogják vizsgálni az összes járőrök működését, miután e téren legutóbb is több szabálytalanságnak jöttek nyomára. A főkapitány erőlyes intézkedései kétségen kívül a legteljesebb megnyugvást fogják kelteni a község körében.

Járvány esetén

kézmóshoz feltétlenül használandó

A táská

Irta: Kosáryné Réz Lola

— Tizenkettőkor otthon kell lennem, — mondta Mici és megnézte a kis órát a csuklóján. — Tizenkettőkor otthon kell lennem és már féltizenegy. De azért eljövök veled a városba, ilus és megvesszük a selymet. De csak úgy, ha sietsz. Kikapni nem akarok.

— Én sem.

Teljes egyetértésen kanyarodtak oldalt a keskeny hegyi uton. A könyveiket a h2nuk alá szorították, a hajakat kissé megigazitották az első földszintes ház ablaküvege előtt, aztán leszaladtak a domboldalon a takarékpénztár épülete mögött és a főtúrára értek.

— Tudod mit? Kezdjük lent, az Erzsébet-utcánál nézni a kirakatokat és úgy jövünk föl egészen Sümeghig, aztán visszafordulunk és ott veszünk, ahol a legszebb a legolcsóbb.

Kezdték lent, az Erzsébet-utcánál nézni a kirakatokat és lassan jöttek a város főtúráján fölfelé. Sümeghnél aztán megfordultak.

— A Kardosnál lesz a legjobb, — határozta el. — Ott vegyünk.

Lardos előtt vették észre, hogy Ilusnak a kis táskája eltűnt. Sőt pontosan

szólva, már boltba is bementek, ott képedtek el és néztek ijedten egymásra, aztán fűlirpva, szegyenkezően kismopolyogtak.

— Sümegh előtt még megvolt? — kérdezte sápadtan Mici és újra megnézte az óráját. — Negyedtizenkettő. Mond hamar. Megvolt még a Sümegh előtt?

— Nem tudom, — hebegte ilus remegő ajakkal. Beleszédült az ijedelembe és a falnak támaszkodott. — Nem tudom.

— Siessünk, nézzük meg.

Elindultak. A könyveiket még szorosabban átfogták, egymást karonkapták és a fal mellett siettek visszafelé.

— Nincs, nincs, — hebegte minden lépésnél ilus. Aztán megált.

— Minek is keressük? Nincs már.

— Mi volt benne? — kérdezte Mici. Ilus legyintett.

— Ne kérdeze. A noteszom is bent volt. Meg az Ali arcképe. Tatár Ali arcképe. A pénzemem nem bánom. A selymet nem bánom. A táskát nem bánom. De hogyan fogok én aludni ma este? Hogyan fogok elaludni? És hogyan éljek ezental? Három hete ugysis haragban vagyunk.

— Azért, Iluskám, ne sirj az utcán! Ne sirj! Uram Isten, féltizenkettő. Ki

fogok kapni. Mindegy. Gyere Sümeghhez és gyere vissza, ha százszor, járjuk is végig az utcát. És megkérdezzük mindenkitől. Ne sirj, Iluskám, csak ne sirj. Néni kérem, nem tetszett látni egy kis táskát a földön? Olyan rózsaszínű, gyönggyel himzett táská volt a barátómé... Nem? Bocsánatot kérek. Gyere ilus, gyere és ne sirj.

— Rudi, Idenézz, Ide bámulj.

— Hova bámuljak?

— Ide, az orrod elé. Mit látsz?

— Két kis nőt. Gimnazistát Csinosak.

— Ne tartsd úgy föl az orrod. Le-felé tartsd.

— Ahá! Ahá!

Kis rózsaszínű táská feküdt az ut porában. Gyöngyhímzéses. Himzet apró zsebkendő széle ált ki oldalt. A fiu fölvette. Ugy pihent meg nagy tenyerében, mint valami kis puha madár.

— Ali! Megnézzük? Megnézzük? Kinyitjuk?

— Hova gondolsz? Gentleman vagy, vagy nem vagy gentlman? Nem nézzük meg, fiam.

— Ali! Nézzük meg. A nő örök ellenség. Ellenséggel szemben minden fegyver jogos. Itt nem az a kérdés,

Május 17-én megnyílik a Strand

A fürdőigazgatóság egy locsolókocsit vásárolt a várostól

Novisád népszerű strandfürdőjét és nyári örömeinek egyik legteljesebbjét május hó 17-én, vasárnap adják át hivatalosan is a nyilvánosságnak. A meteorológusok jelentéseivel szemben az időjárás határozottan derült tendenciát mutat, s így a községnek és fürdőigazgatóságnak egyaránt megvan a reménye arra, hogy a megnyitó „meleg” hangulatát kellemetlen körülmények (jégeső, hóvizatar, stb.) nem fogják megzavarni. A kabinok legnagyobb részét már kiváltották, ami annak jele, hogy Novisadon még nem olyan borzasztó a pénzhány, mint mondjuk — télen. A strandot egyébként gyönyörűen rendezték, a kabinok közötti apró békatakat véglegesen eltüntették, s hogy az uton se zavarja a közönséget a por, az igazgatóság egy locsolókocsit vásárolt a várostól, s ezzel állandóan öntözni fogja az utakat. Ha ezután még a strandvasut mozdonyait is kigyógyítják idült hektikájukból, Novisád strandoló közönségének nyári örömeit semmiféle fogja megzavarni...

— Unatkozik?! Iratkozzék be a Kardos kölcsönkönyvtárba, mely Kralja Petra u. 19. alatt van. 684—4

Autóelgázolás a főposta előtt

A püspöki rezidencia autója elütött egy asszonyt — Megsebesült a baleset egyik szemtanúja is

Szombaton délelőtt féltizenkét órakor dr. Csirics Irinej püspök autója, amelyben két lelkész ült, a Főposta előtt elütött egy asszonyt. Az eset részletei a következők:

Leipert Rezső köfaragósegéd felesége fél 12 óra tájban, kezében ételhordóval, a főposta előtt a Neupauer-féle sarkkereskedés felé tartott, ahol a férje dolgozik. Mintegy 10—15 lépésre a főposta bejáratától az asszony a villamossinen akart áthaladni, de az éppan akkor kőzeledő villamos csengetésére visszafordult. Ebben a pillanatban ért oda a városháza felől a püspöki autó, amely be akart fordulni a Wilson térre. A villamos csengetésétől és az autó túlkölésétől megzavarodott asszony a kitérni akaró autó elé ugrott, amely áthaladt a balkarján. A kocsit sikerült lefékezni s ezzel elejét vették a nagyobb szerencsétlenségnek. A balesetnek tanúja volt egy kisleány is, aki látva az autó alatt fetregő asszonyt, eszméletlenül összeesett s könnyebben megsebesült a fején. Az asszony sebeit dr. Kluka kö-tözte be. A vizsgálat megindult.

hogy ki gentlman. Mindeki gentleman Örülség lenne... Te mindig olyan számár vagy

— Nem nézzük meg Vissza kell adni, csak az a baj, hogy nem adhatom vissza.

— Mert ez a táská az Ilusé. És én minden embernek átadhatnám ezt a táskát, csak Ilusnak nem.

— Már mért?

— Csak.

— Ne légy ilyen számár. Ali. Miért?

— Mert... mert ő vet e el az emberiségben való hitemet. Mert ő ültette el bennem a szkepszis szörnyű virágját. Mert ő hitegetett engem és mégis Saás Bandival táncolta a második négyest a majálison Akkor megmodtam neki, tudod, megmodtam, ilus — modtam —, ilus ha maga engem meg akar ölni, öljön meg egy késsel, de hamar. Ne gyötörjön soká. Ezentul pedig — mondom —, nincs szavunk egymáshoz. És hátat forbitottam neki, mert az ember vagy gentlman, vagy nem gentlman.

— Számár vagy. Ali, de rendben van. Te lehetsz gentlman, én pedig megnéztem a táskát. Rettenetesen kíváncsi vagyok reá. Legalább hogy mi van benne. Hogy van-e benne puder.

Ismét minden második sorsjegy fog nyerni

Nem vált be az új sorsolási módszer — Eladatlan maradt a sorsjegyek nagy része

Az állami osztálysorsjáték legutóbbi fordulóján, mint ismeretes az állam százötvenezer sorsjegyet nyomtatott, s hogy a közönség meglepetése még nagyobb legyen, az osztálysorsjáték igazgatósága úgy határozott, hogy ezen a fordulón nem minden második, csupán minden harmadik sorsjegy nyer. Az újítás egyáltalán nem nyerte meg a közönség tetszését, annak dacára, hogy a nyerési esély csökkenésének arányában felemelték a kisorsolandó nyerevények összegét. A közönség bizalmatlanul fogadta ezt az újítást, ami részben érthető, miután a régi rendszer mellett sem volt túl nagy azoknak száma, akiknek számat kisorsolták. Az utolsó előtti fordulón, amikor csak száz-ezer sorsjegy volt forgalomban „minden jegy elkelt” míg most rengeteg sok megmaradt. Ez a kellemetlen tapasztalat arra indította az osztálysorsjáték igazgatóságát, hogy a reformmal szemben rekuzét csináljon, s mint beogradi jelentés közli, az osztálysorsjáték legközelebbi fordulóján már csak 100.000 sorsjegy kerül eladásra, s ezekből 50.000 nyerni fog.

Cigányok egymás között

Amikor a temerini vásárt elmossa az eső — Lesz-e pótvásár Temerinben?

Temerini tudósítónk jelenti: A múlt vasárnap temerini vásárt teljesen elmosa az eső, s a közönség a zuhogó zápor elől a legközelebbi korcsmában keresett menedéket. A vendéglőben összeverődtek a cigányok is, akik egy darabig békésen iddögáltak, majd szóváltás kerekedett egy temerini cigány és Kovács János suboticei cigány között, akit egyik kollegája azzal vádolt, hogy mindhárom leányát elcsábította. A vita hevében Kovács őt mély készsúrast kapott, a tettes pedig, mint aki legjobban végezte a dolgát, kisért a vendéglőből. Kovács sebeit a községi orvos kötözte be. A sebesült később megkérdezte, hogy mennyivel tartozik. A kapott válasz után ezt mondta a kissé meglepett orvosnak:

— Nagyon röstellem doktor ur, de most mindjárt nem tudom kifizetni, mert csak két dinárom van. De becsületszavamra mondom, ha lesz pótvásár Temerinben, megfizetem a tartozásomat.

A tragikomikus eseten sokat mulat Temerin közönsége.

NAGYFEJŐ NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyömda, himzőterem és gombáthuzás. Legujabb függöny, stor s fehéremű minták

— Nem! Nem! Rudi, olyant kapsz a hátadra. nesze! És a táskához nem nyulsz. Odaadom a barátnőjének.

— Jól van, ne számárokodj. En is jövök. Nézd, ott vannak a Sümeg előtt. Sirnak!

— Ilus, háromnegyed tizenkettő! Ki fogok kapni! Ilus, ne sirj már!

— Te ne sirj! Nekem muszáj, mert elvesztett a táskám.

— Nekem is muszáj... Jaj, ott jön két fiu. Te! A Tatár Ali! Bizony Isten, ő jön. Töröld meg a szemed. Látszik, hogy sirtam?

— Rajtad nem. És rajtam?

— Kicsit piros az orrod.

— Istenem! Soha többet nem fog rám nézni. Nagyon piros?

— Nem, nem nagyon. Ne félj... Már itt vannak. Te! Te! Te Ilus! Nézd csak!

— Mi az? Nem merek odanézni.

— Náluk van a táská. Idejönnek.

— Mici! Megszakad a szívem. Három hét óta haragban vagyunk... Mici, fogj karon... Jön?

— Jön, jön. Ne sirj! Istenem! Tíz perc múlva tizenkettő!

Sümegh boltja előtt, a napos utcán

A császár alkonya

Lloyd George visszaemlékezései Károly excsászár utolsó napjairól Németország akadályozta meg a szövetségesek és a monarchia külön békéjét — Amikor Károly király Lloyd Georgetől kért menedékhelyet „Németország megmarad köztársaságnak“

London. Lloyd George, volt brit miniszterelnök legutóbbi cikke annyiban érdekes, hogy védelmébe veszi a tragikus körülmények között elhunyt Károly excsászárt és megilletődött szavakkal rója le emlékével szemben tiszteletét. Az angol államférfiu érzelmi megnyilatkozásának az a körülmény szolgálta alkalmát, hogy Lloyd George meglátogatta Funchalban azt a villát, amelyben a legutolsó Habsburg elhunyt. Nem érdektelen olvasmány, amikor felvonul előtünk a kép, amint a szövetségesek nagy minisztere egy újságíró érdeklődésével minden nyomot kikapogtat, minden részletnek, amely Károly király és császár elhunytára vonatkozik, utána jár.

— Ellenségeinek jótéteménye volt — írja Lloyd George, — hogy Károlynak hajlékot adtak, ahol meghalhatott. A szigeten elmesélték nekem, hogy Károly napokon keresztül magas lázzal barangolt az elrejtett otthon kertjében, arra ügyelve, hogy a meleg napsugarak és a szelid tengeri szellő nyújtson neki gyógyulást, mert szűk pénztárcájából orvosi számlák költségeinek nem tudott volna eleget tenni. A végén kénytelen volt ágyba feküdni és már a legügyesebb orvos sem tudta őt az eihanyagolás következtében előrehaladt tüdőgyulladás kegyetlen béklyóiból kiszabadítani.

Lloyd George meglátogatja Károly király sírját is és fájdalommal emlékezik vissza azokra az alkalmakra, amikor közvetlen vagy közvetett vonatkozásban volt „ezzel a szerencsétlen fiatalemberrel“.

— 1917-ben történt, hogy Károly feleségének egyik rokonát, egy ifju és a szövetséges államokban honos herceget küldötte ki, hogy Franciaországnak és Angliának bekegyesítést terjesszen elő. Károly király sohasem lelkesedett ez esztelen háborúért, amelyet az osztrák gőg fakasztott és amelyet a német militáris bekegyesítés támogatott. Attól a pillanattól kezdve, hogy büszke, de ingadozó trónjára szállott, mindig béke után vágyódott. Ausztria szerencsétlenségére Németország kerülő utakon értesült e titkos tárgyalásokról. Károly fiatal volt és tapasztalatlan és nem volt oldalán egyetlen államférfiu, aki elég erős lett volna szembe szállani a német hegemóniával. Amikor Smuts tábornok és Philip Kerr, kormányombizottai Svájcba mentek, hogy az ausztriai kiküldötttel, gróf Mentzdorffal megtárgyalják a békefeltételeket, ez utóbbi nyíltan közölte velünk, hogy Németország tiltakozását jelentette be minden további tárgyalások ellen. Hogy sajnálhatja most a német

császár ezt a lebecsült optimizmust, amely az utolsó sokat ígérő lehetőséget nyújtotta, hogy megmentse trónját az összeomlástól, népét a vereségtől és a legmélyebb nyomornak lealacsonyításától!

Azután jött az összeomlás és Lloyd George Károly királlyal közvetlen érintkezésbe került 1918 novemberében, amikor egy táviratot kap Londonba „Károly“ aláírással. E táviratban Károly arra kéri őt, mint a brit kormány fejt, hasson oda, a svájci köztársasági elnökkel, hogy menedéket találhasson a svájci hegyekben, ahonnan, sokszáz év előtt ősei származnak. Lloyd George közbenjárására a főtanács pár perc múlva ilyen irányú táviratot küldött a svájci köztársasági elnöknek.

Károly király emlékezetébe juttatja Lloyd Georgenak az európai monarchiák összeomlásának történetét. Egyik császár olyan gyorsan, mint ahogyan csak tudott, addig szaladt erős teherautóján, amíg menedéket talált egy holland parasztház szűk tetője alatt és otthon helyébe, mint államfő, egy nyergesinas került.

Egy másik császár Svájcban keresett menedéket, ezalatt birodalmát felosztották.

Egy harmadik családjával börtönről börtönré vándorolt, a borzalmak zarándokútján egészen egy pincehelyiségig, ahol fanatikus vademberek lemészárolták.

Amikor Németország a hadat megüzente, 21 monarchia volt és csak 3 köztársaság. Ma 11 monarchia van és 16 köztársaság. Ha a lakosság számárányait összehasonlítjuk, e változás még szembeszökőbb. A háboru előtt 370 millió ember császárok és királyok uralma alatt állott, a köztársasági zászló árnyékában pedig csak 50 millió ember élt. A háboru után 260 millió a köztársaságban élők lélekszáma és a királyi ág alattvalók száma pedig nem sokkal több 140 millió léleknel.

Végül a volt brit kormányelnök a német köztársaság jelenlegi állásáról emlékezett meg. Lloyd George szerint Németország meg fog maradni köztársaságnak. A legyőzött államokat egyetlen túlélt monarchia Bulgáriában van. Ez államban a parasztság ellene van a dinasztianak, mert „belekényszerítette a központiak mellett a háboruba, holott a bolgár parasztok mindig antant érzelműek voltak?“

WAGNER-nál

a táncz ezután 6 órától 1/2 8-ig.

Verekedés a kátyi bucsun

A kátyi gör. keleti bucsu napján, a templom előtti téren több kocsmáros vert sátrat. Az egyik sátorban nagyobb társaság mulatott, amelynek Miladinovics Zsarko, Rodelin Paja, Sztajics Aca és mások voltak a tagjai. Miladinovics Zsarkó észrevette, hogy egy barátja, Sztajinics Rada a sátor előtt áll, mire behívta egy pohár sörre. Ez azonban nem fogadta el azonnal a meghívást, hanem a sátor ajtajában állt és gondolkodott, bemenjen-e vagy se. A habozás láttára a társaság egy tagja hozzáugrott és kezét a torkára téve kiáltotta: „megfojtalak“, mire Sztajinics Rada kirántotta bicskáját és azt mondta: „én pedig leszuriak“. Mindezt természetesen mindenki tréfának vette, csak Miladinovics Zsarkó nem, mert felugrott az asztal mellől, kivette zsebéből kését, rátámadt Sztajinics Rádára és a hátába szurt.

A csendőrség letartóztatta Miladinovics Zsarkót, akit a novisadi törvényszék tegnap emberölési kísérlet miatt hat havi börtönrre ítelt.

Gyilkosság a bécsi Burgtheaterban

Egy macedon forradalmáró agyonlőtte egy honfitársát

A bécsi Burgtheaterben pénteken este a Peer Gynt-et játszották. Annál a jelenetnél, amikor a hajó elsüllyed és a szípadon lövések dördültek el, a nézők legnagyobb rémületére a nézőtérben is lövések dördülése hallatszott. A megrémült közönség az egyik páholyban, amelyikben négyen ültek, egy férfit és egy nőt látott több sebből vérezve összeesni. A férfi azonnal meghalt, a nő súlyos sebesülten bukkott a földre. A nézőtérben az egyik golyó egy asszonyt surolt.

A színház közönségén leirhatatlan izgalom vett erőt. Az előadást egy negyed órára föl kellett függeszteni. Az első percekben csak azt lehetett megállapítani, hogy a merénylő a páholy ajtaját nyitotta ki és a résen keresztül lötte le áldozatait.

Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a merényletet nem bolgárok, mint először hitték, hanem egy macedóniai nő követte el, akit Mencia Kariggionnak hívnak. A meggyilkolt férfi is macedon volt, Todor Panica a neve.

A gyilkosságnak tisztán politikai okai vannak. A gyilkos nő a macedon szabadság-mozgalom pártjának tagja és vallomása szerint azért lötte agyon Panicat, mert az hazafiatlanul cselekedett. A merénylet következtében a meggyilkoltól kívül még egy férfi és egy nő sebesült meg, a férfi súlyosan, a nő könnyebben.

nek az urnak, hogy megnézheti, mi van a táskában.

De Ali fölvetette a fejét.

— Mondja meg, kérem, a barátnőjének, hogy nem vagyok kíváncsi reá Saás Bandit látom eleget az iskolában. A fényképe teljesen közömbös előttem. Ha százszor gentleman is az ember, megérzi, hogy mi van a táskában és nem tehet róla. Rudi, te hallgass. Igenis, tudom, hogy fénykép van benne és...

— És a gentlemannak megcsuklott a hangja. Ilus a szívére szorította a kezét.

— Mici! Mondd meg ennek az urnak, hogyha gentleman, most azonnal megnézi a fényképet.

Odanyújtotta a táskát elfordított arccal és halkán tette hozzá:

— De soha senkinek nem beszél róla.

Ali meghajolt. Átvette a táskát, remegő kézzel kinyitotta és belenézett. Aztán az ajkába harapott, hogy föl ne kiáltson. Megtántorodott. De az ember gentleman. Nyugalmat erőltetett az arcára. Némán hajolt meg, adta vissza a táskát és kezét csókolt Ilusnak, kezét csókolt mindenki személtárára a Sümegh boltja előtt.

két öreg ur sétált. Az egyik könyökönlőkte a másikat. Mérgesszemöldökü bácsi volt.

— A mai fiatalság!

— És elfordította a fejét, úgy sétált tovább a barátjával. Pedig nyugodtan oda nézhetett volna. Nem látott volna semmi szörnyűt. A két ifju gentleman megállt és meghajolt, Mici és Ilus pedig bólintottak, a társadalmi szabályok szerint. Hogy a szívük hogyan dobozott amellet, az más kérdés. Arról nem tehettek.

— Kedves nagysád. Ezt a táskát a földön találtuk. Kérem, tessék átadni a barátnőjének. Kezeit csókolom.

Ennyit mondott Tatár Ali mindössze, aztán sarkon fordult. Az ember vagy gentleman, vagy nem gentleman. Ilus az ajkába harapott és úgy érezte, hogy rettentően piros az orra. A szeméibe könnyek gyűltek.

De Ali, az utolsó pillanatban, még egyszer megfordult.

— Főlsleges biztosítanom arról a barátnőjét, hogy a táskát nem nyitottam föl, mert gentlemannak érzem magamat.

Ilusnak könnyek szöktek a szemébe. Kábult elhatározás szállta meg.

— Mici, — szölt — mond meg en-

Csodálatos. A világ, mintha semm sem történt volna, csöndesen forgott tovább, a két öreg ur háttal állva politizáltak, az emberek jöttek-mentek és egy kis tarka kutya csaholt a szomszéd ház kapujában. Pedig ez a pillanat nagyon fontos egy pillanat volt.

— Hazakisérhetem? — kérdezte aztán Ali remegő hangon. És Rudit is odahuzta. — Ez a barátom. Ő is jöhet?

— Tizenkettő mult öt perccel — szölt Mici és az óráját nézte piros arccal. — Igy is, ugy is kikapok már, hát mindegy.

Megindultak együtt visszafelé a domboldalon, a takarékpénztár épülete mögött. Bántotta őket kicsit a lelkiismeret, de boldogok voltak.

Nagyon nagy bün, ha az ember fiukkal jön hazafelé? Sajnos, a felnőtteknek ez a szilárd véleményük. Mici csakugyan kikapott.

— Pedig, apuka, az órámon csak féltizenkettő volt, igazán... És az Ilusnak selymet kellett venni...

— Milyen selymet vettek? — kérdezte az anyja. Mici lesütötte a szemét és hallgatott, mert a selymet csakugyan elfeledték.

Hiába, a mai fiatalság!

HIREK

— **Szerb tanfolyam haladók számára.** A beltéri kath. kör a közönségnek engedve egy második szerb tanfolyamot is nyit hálózat részére. Tekintettel, hogy e tanfolyam vezetésére sikerült megnyerni Radulovity Brankó polgári fiúiskolai igazgatót, az ő ismert kitűnő pedagógiai képzettsége s agilitása már előre is biztosítja a tanfolyam teljes sikerét. A tanfolyam folyó hó 16-án kezdődik, jelentkezni lehet a köri főtitkárnál.

— **A Thurn — Taxis affér a bíróság előtt.** Dr. Lukinics Edo igazságügyminiszter nyolc zagrebi lap szerkesztője ellen tett feljelentést, mert a Thurn-Taxis ügyvel kapcsolatban rágalmozó, cikkeket írtak róla. A vizsgálóbíró ez ügyből kifolyólag tegnap dr. Demetrovics Eugent a „Jutarnji List“ felnlős szerkesztőjét hallgatta ki, aki a következők tanukénti kihallgatását kérte: Pasics Nikola, dr. Hrasnica, dr. Radakovics, Rankovics beogradi ügyvéd, dr. Martics, dr. Kriskovics, dr. Polics és az osztrák kormány egy tagja.

— **Az odzaci-i Sport Club f. hó 10-én a Srp.-Miletič erdőben egy nagyszabású majális rendez, amely elé az odzaci-i sportkedvelő közönség nagy érdeklődéssel tekint.**

— **Adomány.** Özvegy Vondracsekne és árva részére ma R. J. (Temerin) 30 dinárt küldött be szerkesztőségünkbe. Az adományt rendeltetési helyre juttatjuk.

— **Eszperantó világtalálkozó.** Ezévi augusztus hó 13-án Párisban tartja meg ezévi kongresszusát a Katholikus Eszperantisták Nemzetközi Szövetsége. A kongresszuson egy küldöttel valószínűleg Novisad is képviseltetni fogja magát. A kongresszus ugyanezekor világtalálkozást rendez az öt kontinens katolikus lapjaiból is.

— **Nemzetközi vasúti kongresszus Londonban.** Az európai államok delegátusai minden öt évben tartanak nemzetközi vasúti kongresszust, amelyen az aktuális vasúti szállítási problémák megoldásáról folytatnak megbeszéléseket. A legutóbbi kongresszust Rómában tartották 1920-ban. Az idén június 15-én Londonban fognak összejárni a világ vasutainak képviselői. E kongresszuson ünneplik meg a gőzgép feltalálásának százéves évfordulóját is, amely alkalomból a világ fizikusai hődotatukat fogják kifejezni a gőzgép világhírű feltalálójára, Stephenson György emlékére.

— **Kedvezményes kabinbérlet.** A magántisztviselők (B. O. T. I. C.) egyesületének tagjai közül mindazok, akik kedvezményes strandkabinra igényt tartanak, felkértek, hogy legkésőbb f. hó 12-ig jelentkezzenek az egyesület hivatalos helyiségében (Wilsonov-trg 4) A kabinbérlet 300 Dinár.

— **Megérintette a villám és elvesztette beszélőképességét.** Budapestről jelenti tudósítónk: A vasárnap nagy felhőszakadást óriási zivatar követte, mely a város több helyén okozott károkat. Szombaton Miskolc fölött is jégeső vonult el. Emőd községben a hegyekből letóduló víz tizenhat házat elsodot és több mint száz épületet rombadöntött. Szilvási Sándor volt nagyváradi honvédszázados lakásában a villámcsapás nagy pusztítást vitt végbe. Szilvási is érte a villámütés, melynek következtében aranyláncát elolvadt, idegcsontokot kapott és beszélőképességét veszítette. Szemhéját nem tudja felnyitni és eszméletét sem nyerte vissza.

— **Kiütéses tifusz Zagrebben.** A zagrebi rendőrség fogdájaiban ötven kiütéses tifuszban betegedtek meg. Ezenkívül még ketten betegedtek meg kiütéses tifuszban, akiket néhány nap előtt bocsátottak el a fogdából.

(x) **Gőzölt bük és tölgydeszkák** melyen leszállított árak mellett *Lisič Djurica ujjatelepén*, Temerini-ut, Csatorna tül oldalán szerezhetők be. Telefon 306. 711-1-24

(x) **Szabad idejét** kellemesen tölti, ha „Literatura“ kölcsönkönyvtár könyveit olvassa. Laza Kostića ul. 6. 757-118

A haldokló Nyugat

Hogy fejlődik Eurázia, az új világrész? — Latin-germán kultúra helyett germán—szláv kultúra

A külföldi sajtót állandóan foglalkoztatja az a kérdés: mi lesz az európai kaosz vége, s lassan lassan arra a meggyőződésre jut, hogy Európa egy olyan börtönhez hasonlít, amely túl hosszú ideig ki volt téve a tűznek s most repedezik.

Oroszország Európától teljesen elszakadt s De Raymond berni egyetemi tanár ezt a jelenséget nagyon súlyosnak tartja. Európát úgy kell tekinteni, mint Ázsia félszigetét, amelynek emberöltői már a multban is súlyosan nehezettek reá. Míg azonban a háboru előtt — így folytatja egy belga lapban megjelent cikkét a nevezett egyetemi tanár — közte és Ázsia közt megvolt az izoláló réteg s ez Oroszország volt, addig a háboru után ez megszűnt s a Szovjet az ázsiai lelketet, ügynökei s az orosz emigráltak egy része által, az egész európai gondolkodásba beoltotta.

Ázsia Európában.

A franciák híres írója Romain Roland nemzete legnagyobb fájdalomra kijelentette: „Mi számosan vagyunk Európában, kiknek az európai műveltség nem elég... mi Ázsia felé tekintünk. Németországban az „aszianizmus“ még nagyobb tért hódított, ahol már 1918-ban egyes irodalmi körök a „nyugati bukását“ proklamálták. Neumann Károly fordításában megjelent Budha összes műve és Ziegler Lipót által írt mű: „Örök Budha“ az olvasók száz-ezreire talált. A hindu bölcséleti műveket a könyvkrisis dacára újból ki-nyomtatják. Confucius és Laotsen műveiből eddig 10 kötet jelent meg. A német Neue Rundschau nem habozik kijelenteni: „A róma alapokon nyugvó germán — német műveltség oszlopai ingadoznak s a germán — szláv oszlopokra építő munka kezdetét vette“. A németek úgy számítanak, hogy ezen új kulturának ők lesznek szervezői s arról álmodnak, hogy régi rómaként

ők hajják fegyverbe a Keletről jövő „új megváltást“ s Európa s Ázsiából összeállított Euráziának fővárosa a germán birodalomban lesz.

A hanyatlás oka és eredménye.

De Raymond úgy találja, hogy nyugati bukását nem csak a világháboru idézte elő, hanem okait a szellemi életben kell keresni, különösen azon eszmékben, amelyeket LXVIII. század óta az emberiség, a humanizmus, a haladás felől állítottak fel. De oka ennek még a germán és latin civilizáció egymással való szaktitása. Oka végül a kiváló s igaz nagy eszmékért lelkesülők elpusztulása, kik egy része önmaga gyilkosává lön.

Az eredmény szomorú: agyvérszegénység, amelyben a mai politikai életünk szenved s amelyben az igaz demokrácia nem tud fejlődni. S így beállott a teljes bizonytalanság s Európa a fascizmus s kommunizmus, diktatura és demagógia játéka lett. Pártok pártokat követnek s az uralmon levők csak azon dolgoznak, hogy elő-deik alkotását megsemmisítsék s minden lehetséges, mert semmi sem b ztos.

Ha az új forradalom urára akad.

Egy új forradalom van készülöben, — így végződik a cikk — amely, ha urát és parancsolóját megtalálja, a bizonytalanság megszűnik s az egészséges fejlődés útja nyitva lesz. S ki ez az új és parancsoló? Talán a bölcselők, talán a költők és művészek? Csak részben ők, de tulajdonképpen a katolikus Egyház, amely, ha a szellemi vezetését újból kezébe veheti úgy ugyanazt a szerepet fogja játszani mint játsotta a római birodalom bukásakor, amikor a békét és biztos fejlődés föltételeit megteremtette (i. r.)

— **Eljegyzés.** Csuka Kató urleány és Zimmerl Béla jegyesek.

— **Zsidózni — becsületsértés.** Hrupco András gloszái földműves a mult év januárjában Gyurica Misa gloszáni lakos háza előtt megállt és bekiáltott a házba: „Gyere ki, a zsidó mindenedet, agyonütlek“. Gyurica becsületsértés miatt a novisadi járásbírósnál feljelentette Hrupco Andrást. Markovics Relja járásbíró becsületsértés miatt 200 dinár pénzbüntetésre ítélte Hrupco Andrást.

— **Tréfából lopott.** Lutkics Lázár srbohrani napszámos a mult év december végén Bugarski Péter srbohrani kofától 8 darab péklapatot lopott és ezeket 30 dinárért kínálta Sarics Péternek, bár az értékük 280 dinár. Sarics azonban nem vette meg enyiert sem. Bugarski Péter feljelentésére a csendőrség letartóztatta Lutkics Lázárt és bekísérte a novisadi ügyészség fogházába. A törvényszék büntető tanácsa tegnap vonta felelőségre Lutkics Lázárt, aki azzal védekezett, hogy csak tréfából lopott. A bíróság azonban nem fogadta el védekezését és három hónapi fogházra ítélte.

— **Az elveszett postacsomagok reklamálása.** A novisadi postaigazgatóság értesíti a közönséget, hogy elveszett postacsomag megreklamálását csak akkor tárgyalja, ha a szelvényen fel van tüntetve a postán kifizetett illeték.

— **Hirtelen meghalt egy színész.** Jovánovicsné Vidoszava a novisadi Nemzeti Színház tagja tegnap éjjel váratlanul elhunyt. A 31 éves tragikus végű színésznőt délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra az Uspenszki temetőben.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a mult vasárnapra hirdett **ünnepélyes kertmegnyitást**

esős idő miatt nem lehetett megtartani, azt f. hó 10-én vasárnap **fényes ünnepséggel** tartjuk meg. — A nagyérdemű közönséget egész délután a hirneves kishegyési közkedvelt **tamburazenekar új kuplékkal** szórakoztatja. — Frissen csapot sör, jó borok, hideg ételek, pontos kiszolgálás. **Tánc reggelig.** Számos látogatást kér **Dropka Ferencné** nagyvendéglős

indul 5, 8, 10, 14, 15:30 és 19 órakor. Novisadról indul 6, 9, 12, 15, 17 és 19:30 órakor. Vasár- és ünnepnap délután a szükséghez képest a menetrenden kívül is közlekedik a hajó.

— **Goromba vevő.** Tegnap délután a Zsidó ucca 4. számú házban levő Löwenberger-féle rövidáru kereskedésbe egy ittas ember állított be és nyakkendőt akart vásárolni. Miután azonban az üzletben nincs nyakkendő, nem is adhattak neki. A vevő erre nagy láрма közepette kiment. Nemsokára ismét visszajött, de megint kitesekelték. Mikor harmadszor is bement az üzletbe, a segéd kidobta. A vevő erre rátámadt a segédre, a verekedésre odajött egy rendőr és bekísérte a városházára. Itt azt mondta, hogy Nikolics Lyubisa a neve és a szerbiai Lesniciről való, miután semmiféle igazolvány nem volt nála, a rendőrség őrizetbe vette.

— **Gépész és fűtő vizsga.** A velükibeckerekeli gépész és fűtő vizsgáztató bizottság közli, hogy a lokomobil gépészek és stabil fűtők legközelebbi vizsgája 1925. május 20-án lesz. A kötelező kurzusok, amelyek a vizsgát megelőzik 1925. május 15-én kezdődnek. A jelölteknek a következő okmányokat kell magukkal vinniük: 1. Születési bizonyítvány. 2. Erkölcsei bizonyítvány. 3. A községi előjáróság által kiállított bizonyítvány az eddigi praksissal. Ezen a vizsgán kívül még június 14-én és július 4-én lesz egy vizsga.

— **Könyvujdonság.** Most jelent meg: Léh Jakab, Imádságos- és énekeskönyv német nyelven. (440 ének, kottákkal). Bachinger István könyvkereskedésében (Nyegoseva-ul. 14. a zárdával szemben) kapható.

Tarifkilométer,

legújabb kiadás, nélkülözhetetlen minden nagykereskedőnek, szállítóknak stb. **Vojvodina területére** egyedárusító: **Kardos hirdetési vállalat** Novisad, Kr. Petra u. 19. 824-1-2

Színház

A Nemzeti Színház mősora:

Vasárnap délután: A bompignaci képviselő.

Este: Luxemburg grófja.

Lehár operett a színházban. Pénteken este újította fel a Nemzeti Színház Lehár Ferenc operettjét a Luxemburg grófját. Az előadásról csak dicsérrőleg lehet megemlékezni, mert úgy a rendező, mint a színészek jót nyújtottak. Különösen Levova vált ki, meleg szopránjával Angéla szerepében; pompás játéka és a novisadi közönségnek szokatlanul gazdag toilletjei kellemesen lepték meg a jelenlevőket. Olivieri Ilicsné temperamentumos játéka és kifogástalan éneke nagyban emelték az előadás sikerét. A férfiak közül Krancsevics és Klemencsics nyújtottak jó alakítást. Külön meg kell emlékeznünk a II. felvonás diszkrétéről, mert őszintén szólva nem szoktuk meg az ilyen kiállításos diszkrétést. A zenekart Szelinszki kitűnően dirigálta. A színház és színészek fáradozását azonban nem honorálta a közönség, mert félig sem telt meg a ház.

Zene

Nagy hangverseny Novisadon. A maribori Glasbene Matice az ország leghíresebb dalárdája, nyolcvan tagjával országos körútra indult, amely alkalomból 13-án szerdán este nagy hangversenyt rendeznek a Szloboda szálló nagytermében. A dalestély 8 órakor kezdődik és azon 11 énekszámot fognak előadni, még pedig ötöt a vegyeskar, hatot pedig a férfikar. A novisadi hangverseny részletes programja a falragaszokon olvasható. A Glasbene Matice a novisadi hangversenyén kívül 12-én Beogradban, 14-én Somborban, 15-én pedig Osijeken rendez dalestélyt.

Hirdessen a Délbácskában!

EZ NOVISAD

Békakonzert Novisad körül

A dunaparti metropolis, amely más nevében a „Vajdaság emporiumának“ is nevezetik, sok mindenről nevezetes, azt azonban csak a benszülöttek tudják, hogy csendes májusi esteiken, milyen speciális szórakozásban van része azoknak, akik a külvárosok környékét választják sétatájjá. Ehelyütt nem a közbiztonságról lesz szó, hiszen az minden kisvárosban tűrhető, s itt is, mint a hasonló tejedelmű „emporiumokban“ mindenki tudja, hogy ki a becsületes ember, s ki a tolvaj. Így a polgártársak kikerülése következtében jóval kevesebb a kriminológia feljegyezni valója, mint amennyit joggal várhatna az ember a tisztességes és nem tisztességes emberek helyi megszólása után. Most csak a békákról lesz szó, amelyek úgy állják körül Novisadot, mint valamikor a török maratócok az ostromlott várat. A Duna-utca végén esténként olyan zajjal zúg a békakonzert, hogy közönséges szabású fül ki sem bírja, s aki még a csatornák is elmerészkedik, az egyenes megiskültülhet, ha különben nem barátja ennek a primitív hangszernek. Az Örményutca környékén is hasonló a helyzet. Itt egy legalább 12.000 tagu békaorkeszter követi el éjjeli csendháborításait, nem is beszélve a Strand-utról, ahol nevezett négylábuaknak egy egész hadserege experimentál az alsó kutykuruttyon. Aki a békamuzsikát nem hallgatja szívesen, az az állomás környékén se sétálgasson, de lehetőleg kerülje a Pirosi-ut és a Temerini-ut külső részeit is, mert ezek környékén is hasonló veszélyeknek van kitéve a kétlábuak hallgatókészüléke. A speciálisan „nagyvárosi“ ingyenmuzsikára ehelyütt is felhívjuk olvasóink, illetve hallgatóink szíves figyelmét.

Fortuna üldözése részvénytársasági alapon

Mióta nem minden második, csupán „minden harmadik sorsjegy nyer“, azóta a novisadi civis részvénytársasági fufanggal igyekszik korrigálni azt, amit esetleg Fortuna istenasszony elmulaszt. Teljesen megbízható forrásból szerzett értesülésünk szerint kies fekvésű városunkban, közel husz „osztályosjáték részvénytársaság“ van működésben. A mindezülig még jóvá nem hagyott alapszabályok értelmében összeáll 10—15 ember, akiknek mindegyike 5—10 sorsjegyet vásárol. Minden nyert összeg egyenlő arányban kerül felosztásra. Ilyenképpen egy-egy betéti társaság 100—150 darab sorsjegyen játszik, ami a kereseti lehetőségeket meglehetősen feljavitja. A most lezajlott huzások alatt egy főtcaai szabómester 105.000 (egyszázötzezer) dinárt nyert össze. Aki nem hiszi, lépjen be egy ilyen részvénytársaságba, vagy alapítson egyet. Aztán próbálja meg. A válaszára azonban nem vagyunk kíváncsiak. Hogy miért? Ha nyerni fog, ugys le fogja tagadni...

Villanegyed a Limánon

A Limán, mint ismeretes, azon része Novisadnak, ahol a régi szemétdombok és legelők helyére új villákat telepítettek. A be nem épített rész még ma is legelő, amelyet előszeretettel keresnek fői az ökrök, birkák, disznók és más hasznosnak nevezett négylábuak. A higiéné legelemibb ismereteivel is hadilábon álló négylábuak a villák között sétálnak a legelőre, s lehet, hogy a villák és az emberek iránt érzett ellenszenvük krfejezésekképpen, hogy ugy mondjuk illetlenül viselkednek minden esetben, valahányszor elhaladnak az előkelő és némileg zárkózott jellemű épületek előtt. A villanegyed utcáiban mindig megállapítható, hogy ma birkák sétáltak erre, sőt nagyon könnyen különbséget is lehet tenni a hátrahagyott nyomok között. A nyomok tudniillik nem egyformák és a legtöbb esetben még három hétre visszamenőleg is minden kétséget kizáróan következtetni lehet — elvesztőjükre. Miután a közbiztonság gondoskodása mostanában még nem terjed ki a villanegyedre, ezekre az anomáliákra a villatulajdonosok felkérésére ehelyütt is felhívjuk az illetékesek figyelmét.

Sport

Beogradi SK — Concordia (Zagreb) 2:2 (2:1)

A BSK Laki és Wetzler nélkül, a Concordia pedig Pazsur nélkül állott ki. A BSK tartalékai azonban — különösen a kapus — beváltak. Az első goalt a Concordia éri el Bencsics révén a 32. percben, Marjanovics azonban a 38. percben kiegyenlített, a 41. percben pedig a BSK második goalját lőtte.

A második féldőben a Concordia erősen felnyomult és Bonacsicsnak sikerült a 14. percben kiegyenlíteni. A mérkőzés végéig fölényben maradt a Concordia, de csatárainak goalképtelensége folytán nem érhetett el eredményt. A mérkőzést Petkovics bírta vezette.

21-én játszik a NAK az alszövetség bajnokságáért. A bánáti Silni Dusan lesz először a novisadi bajnok ellenfele és ha ezt legyőzi, a zemuni bajnokot is le kell győznie 25-én, hogy ő kerüljön a Jugoszláviával június 3-án a döntőbe. A NAK feladata sokkal nehezebb, mint első pillanatban hinni lehet. A Silni Dussannal ugyanis Versecen kell megmérkőznie. Hosszu és fáradságos utazással lehet csak oda jutni és lévén hétköznap a játékosok szabadsága is nagy kérdés. Azonkívül ha ezt sikerül is kedvezően elintézni, a Dusan Silniről félelmetes hírek terjennek, hogy Versecen nem lehet őket megverni, (?) a közönségük miatt. Mindezeknek dacára hisszük, hogy a döntőben a novisadi színek képviselőit fogjuk látni, mert a NAK ma olyan játékerőt képvisel, hogy azt még háziközönséggel sem győzheti le a közepes képességű „Dusan Silni“.

Igen erős összeállításban jön a Sport ma a NAK ellen. Nemcsak Jagicica jön Vermes mester csapatával, hanem Dér és Ciszitai is, akik külön erre a mérkőzésre játékedélyt kaptak az alszövetségtől. A NAK esélye tehát korántsem olyan rózsás mint azt többen hiszik annál is inkább mivel a NAK több tartalékkal lesz kénytelen kiállni. Így nem játszik Hajdu, Alexi és Bertók. Szerencsére a NAK olyan tartalékokkal rendelkezik, hogy a csapat teljesítő képessége nem szenved. Martin, Schmidt és Német többiben bebizonyították, hogy tudásuk egyenlő társaikkal. A mérkőzés fél 5-kor kezdődik és Simonyi vezeti. Előzőleg a Vojvodina II.—NAK II. mérkőzik.

NAK—Vojvodina mérkőzés lesz a jövő vasárnap. A találkozót az alszövetség rendelte el az olimpiai napon. Előzőleg a Radnički a Makkabival játszik revancheot.

A jövő héten lesznek Beogradban a bírővizsgák. Novisadról a következők jelentkeztek: Erdelján, Alterov, Salamon, Fehér J. Popper.

A Radnički—Juda Makkabi mérkőzés, amelyre mindkét csapat több tartalékkal kénytelen kiállni 3 órakor kezdődik a Karagyorgye pályán. Bírő: Vékes.

Tőzsde

Chicago terménytőzsde

1925 május 9, 10 óra

Buza		Tengeri	
Május	165.50	Május	112.75
Július	152.75	Július	115.50
Szeptember	145.75	Szeptember	113.25

Irányzat: váltakozó (Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 május 9. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai 75-76, 2% d. k. kötés	480, 100 mm
bánáti 75-6, 2% s. k. kötés	475, 100 mm

Tengeri	
bácskai V, d. k. kötés	199-200, 1000 mm
bácskai V, dunai h. kötés	208, 3000 mm
bácskai VI, dunai h. kötés	215, 3000 mm
bácskai fehér	kötés 205, 200 mm
szerémi dunai hajó kötés	208, 5000 mm

Irányzat: szilárdabb

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBACSKA lapkiadóvállalat

DUNA VIZÁLLÁSA

Május 6-án reggel	— —	369
Május 7-én	— —	381
Május 8-án	— —	392
Május 9-én	— —	400

A diplomata szerelem vége

A suboticei rendőrség tegnap éjjel a szállodákban razziát tartott. A Nemzeti Szállodában az egyik vendéget gyanusnak találtak és ezért előállították a rendőrségen. Kihallgatása alkalmával a rendőrség a következőket tudta meg róla.

Abelesz Anna több évig a bizalmasnál intímabb összeköttetést tartott fenn egy a budapesti követséghez osztott jugoszláv diplomatával, aki néhány év előtt Budapesten végzett fontos missziót, most pedig Szalonikiben tölt be igen előkelő pozíciót. A csodás szépségű Abelesz Anna még Budapesten ismerte meg a jugoszláv diplomatát és egészen addig, amíg el nem helyezték a magyar fővárosból, visznyuk ápolt és gondozott volt.

Nemrégiben azonban a diplomatát kötelessége elszólitotta Magyarországból és Görögországba távozott. Ezt a borzalmas csapást Abelesz Anna nem tudta elviselni és elhatározta, hogy az imádott után megy.

Az utlevél megszerzése azonban nehezen ment, de hosszas fáradozás után azonban mégis sikerült utlevélhez jutni és az volt az első dolga, hogy vonatra ült és elutazott Szalonikibe. Itt azonban borzalmas csapás érte. A diplomata már kiábrándult régi kedveséből és elutasította. Azt már nem sikerült megállapítanunk, hogy hogyan adta tudtára ezt a diplomata Abelesz Annának, annyi azonban bizonyos, hogy Szalonikiből a jugoszláv határra már egy detektív kísérte, Gyevgyelijától pedig Beogradba és onnan Szubotica-ra szintén egy detektív kíséretében jött. A detektív itt megígérgette a csalódott Abelesz Annával, hogy az első vonattal Magyarországra utazik futni engedte.

Abelesz Anna persze nem utazott Magyarországra, hanem elment a Nemzetibe, ahol azonban megtalálta a rendőrség, amely valószínűleg átteszi a határon.

Beiratkozás az elemi iskolák első osztályába. A novisadi tanfelügyelőség felhívja mindazon szülőket, akiknek gyermekei most jönnek majd az elemi iskolák első osztályába irasák be gyermekeiket május 1—15 közötti időben a lakásukhoz legközelebb levő elemi iskolába.

Piaci árak május 9-én:

Vágómarha la	— —	10.—11.50
Borju	— —	14.50
Sertés	— —	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	— —	500.—650.—
Bárány	— —	10.—12.—
Vágott hal	— —	40.—
Hal	— —	28.—30.—
Hal, apró	— —	15.—16.—
Hízott lud	— —	20.—22.—
Sovány lud párja	— —	170.—200.—
Kacsa párja	— —	90.—
Pulyka kiló	— —	17.—
Csirke, rántani való	— —	40.—50.—
Tojás	— —	1.—
Muhar széna	— —	1.—
Szalma	— —	—50

Apró hirdetések.

IRODÁNAK, műhelynek, esetleg raktárnak alkalmas helyiség kiadó. Cim: Futoski put 27. szám. 810—1—6

TANONC felvétetik Krausz Samu óras és ékszerésznel, Novisad. 817—1—2

KERÉKPÁR, gyerekkocsi, öltöny, télikabát eladó Darányi-telep 51. 847—1—2

ELADÓ negyed hold herés föld a Darányi-telepen. Bővebb megtudható Žralova ulica 16. szám. 837—1

MAGYAR CIPÉSZ SZAKLAP, megjelenik havonta 2-szer divatcipő és szabás-minta melléklettel. Előfizetési ára egész évre 100 dinár. Megrendelhető Berger Sándornál, Staramoravica. Mutatványszámot 10 dinár beküldésénél bérmentve. 841—1

Nyílt-tér

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik feleldhetetlen anyánk és nagyanyánk

őzv. Jurenka Sámuelné

temetésén megjelentek vagy részvénytársaságokkal felkerestek és fájdalunkat így enyhítették.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk hálás köszönetet mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, kik feleldhetetlen feleségem

FEHÉR GYULÁNÉ szül. TAKÁCS JULIANNA

temetésén megjelentek, valamint részvétükkel és virágadományaikkal igyekeztek fájdalunkat enyhíteni.

Novisad, 1925. május 10-én.

őzv. Fehér Gyula és családja.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik feleldhetetlen drága jó férjem

FÜLÖP IMRE

elhunyta alkalmából részvétükkel felkerestek, vagy a temetésen való megjelenésükkel segítettek fájdalunkat enyhíteni, ezton mondok hálás köszönetet. Külön köszönetem fejezem ki vasutas kartársainak a virág és koszoru adományaikért

őzv. Fülöp Imréné.

HIRDETÉSEK

Egy komoly

Borbély-segéd,

ki az üzletvezetéshez ért, felvétetik

őzv. Dorjath Jánosné

Novisad, Kralja Petra ulica 30. sz. 845—1—1

Utazói, raktárnoki, vagy fűszerkereskedő-segédi

állást keres

többévi praksissal és szerb—magyar—német nyelvtudással rendelkező fiatalember. Cim a kiadóhivatalban. 1—3

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva (Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legutányosabb árban.

740—1—3

Lisztes és egyéb

ZSÁKOK

uj és használt; ma gyári áron alul. — Uj

PONYVÁK

ugyancsak gyári áron alul, rendelésre bármely méretben 24 órán belül elkészülnek.

Minden minőségű

ZSINEG

áru nagyban, gyári áron.

KOMLÓ ZSINEGEK

és valódi amerikai

Sisal Manilla

kéveköztöző

S. H. S. területén legolcsóbban beszerezhető

AVRAM SCHIFF,zsák, ponyva, zsinég nagykereskedő. Ponyva és zsák-Futoski put 4. kölcsönző **NOVISAD.** Telefon 403. Sürögnyom: Jutešif. 588-1-10

FILIALA: Beograd, Karadjorjeva ulica 21. Zagreb, Triest, Budapest, Bécs.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!**Szabó üzlet**

legforgalmasabb utcában, teljes berendezéssel, elköltözés miatt

eladó.

846-1-2

Angol szövetekből

ÖLTÖNYÖKET

divatos szabás,

Dinár 1500-2500-ért készít

MALČIĆ szabó, NOVI-SAD.

755-1-3

Heréskert kiadó

A Deák (Árpád) ucca 43. szám alatt 2 hold elsőrendű heréskert egész évi használatra árverés útján kiadó. Az árverés vasárnap, május hó 10-én délután 3 órakor a helyszínen fog megtartani.

836-1-1

1/2 hold here

egész évre használatra kiadó. Cim:

őzv. Müller Jakabné

Darányi Telep, III. csoport 59. szám

835-1-1

Egy teljesen jó karban levő nagy

SINGER-varrógép

olcsón eladó. Csipő, Duna ucca 36. sz.

834-1-1

FAZEKAS**SEGÉD** 824
1-2
KERESTETIK
SZÉCSÉNYI**TEMERIN**

Két szobás, konyhás

lakástkeresek. — Cim: **Schmolka** hirdetőjében Novisad, Futoski p. 2.

844-1-1

A mi jelszavunk: Kevés haszon - nagy forgalom

Monašević és Stanišićnői és férfi divatáru kereskedés
Novisad, Pašičeva (Szücs) u. 23.Mégkaptuk a tavaszi és nyári szezonra nagy választékban a férfi és gyermek **kalapokat**, különféle gyermeksapkákat, **férfi ingeket** fehérben és színesben, **alsónadrágokat**, **gallérokat**, **nyakkendőket** és **harisnyákat**.Továbbá kész női **ruhák** és **bluzok** kötött selyemből, **kombinék** és mindenféle női **fehérnemű**. Női és gyermek **harisnyák** nagy választékban különféle árakban. **Keztyűk**, **esőernyők** és **napernyők** valamint az összes e szakmába vágó cikkek.

Ajánljuk helybeli és vidéki vevőinknek, hogy mielőtt a fenti cikkekben szükségletét fedezné, tekintse meg okvetlen saját érdekében árukészletünket vételkényszer nélkül és győződjön meg olcsó árainkról.

634-2-6

A mi jelszavunk: Kevés haszon - nagy forgalom

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (voit Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Bánátban, járás székhelyű városban, jóforgalmu rőfösüzlettel, 25 szoba és mellékhelyiségekből álló és 100.000 Dinár jövedelmű, a Fő-téren levő

egy emeletes ház

jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Belohorsky és Szugyi
forgalmi irodája Novisad, Safarikova
ulica 10. 1-10. 759-1-6**Azonnal kiadó**1 kétszoba,
1 konyha és
speis-ből álló lakás.

Czim a kiadóhivatalban.

848-1-1

Kiadó lakás2 uccai szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel (Buza-tér közelében) kiadó.
Cim: „Schmolka“ hirdetőirodában,
Futoški put 2. 843-1-1**Kertmegnyitás!**Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, jóbarátaimat és vendégeimet, hogy a **Futaki ut 105. szám** alatti (szemben a kórházzal) vendéglőm kerthelyiségét megnyitom, mely alkalommal nagy**Disznótort rendezek.**Egyéb **hideg és meleg ételekről**, valamint **jó borról** gondoskodva van. — Elsőrendű **cigányzene** hangversenyez. — A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérem és maradok kiváló tisztelettel**Milatta János, vendéglős.****ÉRTESÍTÉS!**Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, ismerőseimet és barátait, hogy a **Mátyás király-utca 16. szám** alatti volt**Kiss-féle vendéglőt**

átvettem s azt vasárnap, folyó hó 10-én

nyáron sült bárány vacsorával megnyitom.

Kezdeté délután 5 órakor.

Elismert jó **konyhám**, naponta frissen csapolt Weifert-féle **söröm**, valamint kitűnő **karlócai boraim** a nap minden szakában n. b. vendégeim rendelkezésére állanak. Abonenseket jutányos áron elfogadok. Számos látogatást kér**TAJKOVIĆ SIMO, vendéglős.**

826-1-2

FIGYELEM!Mielőtt **lakását kifestetné**, feltétlenül tekintse meg a **legújabb szebbnél-szebb külföldi mintacollectiót****SCHMIDT RUDOLF**disz-, szobafestő és mázoló **Novisad, Laza Kostića ulica 27.**
Olcsó, pontos, finom kivitelű kiszolgálás! 829-1-2**A Vojvodina legnagyobb rézműves műhelye!**Mindennemű kész **pálínkatőző üstök**, valamint **rézből készített mosóüstök** nagy lerakata.Műhelyemben készítek saját találmányu legújabb típusu **permetezőgépeket**gummilemezek nélkül. Legtökéletesebb gyártmány, garancia mellett. Megrendelés szerint vállalkunk mindennemű, a rézműves szakmába vágó munkát **házi és ipari célokra.****Vasa Maločić, rézműves Novisad, Kisačka 32.****J É G**Értesítjük igen tisztelt vevőinket és a nagyközönséget, hogy **jégyárunk**

most már állandó üzemben van. Eladunk jeget kicsinyben, nagyban és vagontelekben is. A jeget házhoz is szállítjuk.

Napi termelés 15.000 kg. Tisztelettel: **Udova NAGY I DRUG**

jégyár és az apatini sörgyár lerakata, Futoski put 101. — Telefon: 321.